

ČESKÁ VIZE

= deset nejdůležitějších hodnot, na kterých by měla stát budoucnost naší společnosti

KRÁTKÁ (cca 40 řádků, 1 strana A4) ESEJ (sloupek, črta, úvaha, reflexe, komentář, dialog, výzva, poselství, zpráva, dopis, návod, kuchařka, seznam, grafika...) formulovaná pro závěrečný díl ročního cyklu diskusí KABINET HAVEL – Úsvit v Čechách, který se uskuteční 19. listopadu 2009 v Brně.
www.usvitvcechach.cz

LUDĚK NIEDERMAYER - ČESKÁ VIZE

zveřejněno v Kavárně iDNES.cz v úterý 3. listopadu 2009

Česká republika - jak dál

I přes řadu problémů, které provázely transformaci naší země v posledních 20 letech, mám zato, že tento proces byl úspěšný. Dnes je naše země demokratickou poměrně otevřenou zemí, s na evropské poměry silnou a flexibilní ekonomikou a ve své většině fungujícími trhy i sociálním systémem.

Přesto poslední roky přinesly zjevný nárůst potíží v několika oblastech. Ty se dotýkají mnohem méně „soukromé části fungování naší země“ (nejen ekonomiky, ale třeba i občanské společnosti) a leží dle mého názoru v oblasti sféry veřejné, či chcete-li státní.

Za klíčové vidím zejména tyto problémy:

- iracionální a proti našim zájmům stojící postoj politických elit k procesu evropské integrace
- fungování veřejného sektoru z hlediska jeho nákladů, transparency a efektivity
- působení politických stran na společnost (zejména parlamentních)
- ideologicky motivovaný (na místo pragmatismu a zodpovědnosti) postoj k ekologii a ochraně klimatu

Mám zato, že úspěšné fungování naší země je zcela provázané s úspěchem evropského projektu. Na místo snahy „sypat písek“ do procesu evropské integrace by měla být naší prioritou podpora tohoto procesu s tím, že budeme mít vymezené naše priority a k jejich prosazení budeme hledat i dlouhodobé spojení. Domnívám se, že také rychlé přijetí eura je v zájmu naší země.

Náš veřejný sektor je ve své většině neefektivní a navíc, alespoň dle anekdotické evidence, taktéž velmi málo transparentní a někdy i „zkorumpovaný“ (či ovlivňovaný zájmovými skupinami). Příklad bychom si urychleně měli vzít ze zemí (i EU), ve kterých veřejná sféra funguje lépe. Snížení nákladů státu je taktéž klíčové, pro řešení problému růstu státního zadlužení.

Zkušenost z projednávání zákonů citlivých na zájmy silných lobistických skupin (třeba problematika kouření či energetiky) jasně ukazuje, že náš parlament je velmi vstřícný ke skupinovým zájmům (i v případě, kdy jdou evidentně proti zájmům společnosti). Navíc, rétorice mnohých stran je stále více vlastní populismus a „zásadová bezzásadovost“. Tento vývoj může spět až k posílení politických formací na extréměch spektra, což je věc, která by vývoji společnosti neprospěla.

Také v oblasti ekologie a ochrany klimatu dominuje v politice ideologický přístup k problémům s tím, že možnosti využití například daňového systému pro stimulaci ekologicky zodpovědného chování firem i jednotlivců nejsou zdaleka využity.